

R O Z H O D N U T Í

Kárný senát Nejvyššího správního soudu ve složení: JUDr. Lenka Matyášová, JUDr. Vladimír Veselý, JUDr. Jindřich Psutka, JUDr. Gabriela Vilímková, Mgr. Martina Douchová a Mgr. Zuzana Komínková, rozhodl ve věci návrhu na zahájení kárného řízení ze dne 30. 7. 2012, podaného **ministrem spravedlnosti**, proti kárně obviněnému **Mgr. K. B.**, soudnímu exekutorovi, Exekutorský úřad Hodonín, se sídlem Sadová 15, Hodonín, zastoupenému JUDr. Jaromírem Josefem, advokátem, AK Hodonín, Masarykovo nám. 8,

t a k t o :

I. Podle § 116 odst. 2 písm. a) zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti, ve znění do 31. 12. 2012, kárně obviněný

soudní exekutor

Mgr. K. B.

Exekutorský úřad Hodonín, se sídlem Sadová 15, Hodonín

j e v i n e n

tím, že

1. jako soudní exekutor v řízení vedeném pod sp. zn. **007 EX 421/02** byl bezdůvodně nečinný při provádění exekuce prodejem nemovitostí v období od 23. 7. 2010, kdy mu byl doručen znalecký posudek ze dne 14. 7. 2010 zhotovený Ing. F. D., až do 28. 2. 2012, kdy vydal usnesení o ceně nemovitosti č. j. 007 EX 421/02 - 121. V uvedeném období nečinil žádné kroky, které by směřovaly k provedení exekuce (konkrétně prodejem nemovitostí nařízené exekučním příkazem ze dne 21. 1. 2004, č. j. EX 421/02 - 30),

2. jako soudní exekutor, pověřený provedením exekuce sp. zn. **007 EX 421/02**, nerespektoval pokyn Okresního soudu v Hodoníně uvedený v přípisu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 12 Nc 369/200251, který mu byl doručen dne 29. 8. 2007, aby „neprodleně odstranil všechna pochybení učiněná během exekučního řízení, tzn. zrušil doložku právní moci na usnesení o příklepu, toto ihned oznámil Katastrálnímu úřadu ...“, kdy tento pokyn byl dále konkretizován v zároveň zasílaném usnesení Krajského soudu v Brně č. j. 12 Co 78/2007 ze dne 25. 7. 2007 a v neplnění tohoto pokynu byl v prodlení až do 14. 6. 2010, kdy vydal „oznámení o neudělení příklepu“ (č. l. 110) adresované Katastrálnímu úřadu pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Hodonín,

t e d y

závažně porušil právní předpisy zejména ust. § 2, § 46 odst. 1 exekučního řádu, a čl. 5 odst. 1 Pravidel profesionální etiky a pravidel soutěže soudních exekutorů,

za to se mu ukládá podle ust. § 116 odst. 3 písm. c) exekučního řádu, ve znění do 31. 12. 2012,

pokuta 10.000 Kč

Tato pokuta je splatná ve lhůtě 30-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí na účet Nejvyššího správního soudu č. 3762-46127621/0710, var. symbol: 15132012

II. Podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů a ust. § 120 odst. 2 exekučního řádu se kárně obviněný

z p r o š ť u j e

kárné žaloby pro skutek, že

jako soudní exekutor, pověřený provedením exekuce sp. zn. **007 EX 421/02**, vydal dne 28. 2. 2012 pod č. j. 007 EX 421/02 - 121 usnesení o ceně, v němž nerefletoval cenu věcného břemene oceněného znalcem Ing. F. D. ve znaleckém posudku ze dne 22. 7. 2010, aniž by se s touto odchylkou od předmětného znaleckého posudku jakýmkoli způsobem vypořádal v odůvodnění tohoto usnesení, a to přestože byl k takovému postupu instruován již v odůvodnění usnesení Krajského soudu v Brně č. j. 12 Co 78/2007 ze dne 25. 7. 2007, které mu bylo s doložkou právní moci doručeno dne 17. 3. 2009,

t e d y

měl závažně porušit právní předpis, zejména ust. § 2 exekučního řádu a čl. 5 odst. 1 Pravidel profesionální etiky a pravidel soutěže soudních exekutorů, § 336a odst. 1 písm. b), c), odst. 3 občanského soudního řádu,

nebot'

uvedený skutek není kárným proviněním.

O d ů v o d n ě n í :

Kárný návrh podal ministr spravedlnosti dne 6. 8. 2012, a to na základě stížnosti paní B. S. ze dne 9. 2. 2012 na průtahy v řízení u jmenovaného soudního exekutora. Kárný návrh byl podán ve lhůtě dle ust. § 117 odst. 3 exekučního řádu včas a je projednatelný.

I. Odůvodnění kárného návrhu:

Kárný žalobce spatřuje kárné provinění soudního exekutora v tom, že

1) v řízení vedeném pod sp. zn. **007 EX 421/02** byl bezdůvodně nečinný při provádění exekuce prodejem nemovitostí v období od 23. 7. 2010, kdy mu byl doručen znalecký posudek ze dne 14. 7. 2010 zhotovený Ing. F. D., až do 28. 2. 2012, kdy vydal usnesení o ceně nemovitosti č. j. 007 EX 421/02 - 121. V uvedeném období nečinil žádné kroky, které by směřovaly k provedení exekuce (konkrétně prodejem nemovitostí nařízené exekučním příkazem ze dne 21. 1. 2004, č. j. EX 421/02 - 30),

2) nerespektoval pokyn Okresního soudu v Hodoníně uvedený v přípisu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 12 Nc 369/200251, který mu byl doručen dne 29. 8. 2007, aby „neprodleně odstranil všechna pochybení učiněná během exekučního řízení, tzn. zrušil doložku právní moci na usnesení o příklepu, toto ihned oznámil Katastrálnímu úřadu ...“, kdy tento pokyn byl dále konkretizován v zároveň zasílaném usnesení Krajského soudu v Brně č. j. 12 Co 78/2007 ze dne 25. 7. 2007 a v neplnění tohoto pokynu byl v prodlení až do 14. 6. 2010, kdy vydal „oznámení o neudělení příklepu“ (č. l. 110) adresované Katastrálnímu úřadu pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Hodonín,

3) vydal dne 28. 2. 2012 pod č. j. 007 EX 421/02 - 121 usnesení o ceně, v němž nereflektoval cenu věcného břemene oceněného znalcem Ing. F. D. ve znaleckém posudku ze dne 22. 7. 2010, aniž by se s touto odchylkou od předmětného znaleckého posudku jakýmkoli způsobem vypořádal v odůvodnění tohoto usnesení, a to přestože byl k takovému postupu instruován již v odůvodnění usnesení Krajského soudu v Brně č. j. 12 Co 78/2007 ze dne 25. 7. 2007, které mu bylo s doložkou právní moci doručeno dne 17. 3. 2009.

Kárný žalobce viní soudního exekutora především z průtahů v řízení; konstatuje, že exekučním příkazem č. j. EX 421/02 - 30 vydaným dne 21. 1. 2004, který nabyl právní moci dne 26. 1. 2004, byl (ve spojení s usnesením Okresního soudu v Hodoníně č. j. 12 Nc 369/2002 - 11 ze dne 8. 4. 2002) nařízen prodej nemovitostí ve vlastnictví povinného J. S., zapsaných na listu vlastnictví č. 322 pro obec a katastrální území Moravský Písek u Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Hodonín. Usnesením Krajského soudu v Brně č. j. 12 Co 78/2007, ze dne 25. 7. 2007, které nabylo právní moci dne 7. 9. 2007, bylo změněno usnesení soudního exekutora č. j. EX 421/02 - 80, ze dne 15. 8. 2006 o příklepu tak, že se vydražiteli příklep na nemovitostech popsanych výše neuděluje. Z odůvodnění tohoto usnesení: „*Na základě znalecm vypracovaného posudku pověřený soudní exekutor usnesením ze dne 18. 5. 2004, č. j. EX 421/02 - 41, určil vedle stanovení odměny znalce výslednou cenu předmětných nemovitostí ve výši 1.180.000 Kč.*“

Kárný žalobce dále podrobně a obsáhle popisuje nesprávný postup kárně obviněného při vyřizování odvolání povinného, nepředkládání věcí exekučnímu soudu, jakož i průběh samotné dražby, resp. opakované dražby v roce 2006, jakož i další chybné úkony, které měl soudní exekutor provést; tyto se však týkaly období, které předchází žalovanému období nečinnosti, tj. datu 23. 7. 2010. Vzhledem k tomu, že uvedená vytýkaná pochybení jsou pro účely nyní vedeného kárného řízení zcela irelevantní, neboť jednak nejsou předmětem kárného návrhu a rovněž již u nich došlo k zániku odpovědnosti z důvodu prekluze, kárný senát k této části odůvodnění kárného návrhu nepřihlížel.

Kárný žalobce dále konstatuje, že soudní exekutor sice ve svém vyjádření ze dne 29. 2. 2012 č. j. 007 EX 421/02 - 122 sdělil, že „prováděl exekuci jinými způsoby“, ani z exekučního spisu, ani ze samotného vyjádření však nevyplývalo, o jaké konkrétní způsoby provedení exekuce se má jednat, natož že by měly jakýkoli pozitivní výsledek ve smyslu alespoň částečně vymoženého plnění.

Pro úplnost kárný žalobce dodává, že na povinného bylo zjevně nařízeno více exekucí, což plyne i z dotazu soudní exekutorky Mgr. K. S. ze dne 15. 8. 2011. Závažnost porušení právních předpisů ve smyslu § 116 odst. 2 exekučního řádu kárný žalobce spatřuje nejen ve skutečnosti, že uvedeným postupem soudní exekutor porušil ústavně zakotvené právo oprávněného na spravedlivý proces provést řízení bez zbytečných průtahů a oddálil tak okamžik uspokojení jeho pohledávky, ale zejména v tom, že uvedeným postupem znemožňoval i uspokojení dalších oprávněných v jiných exekučních řízeních. Svou nečinností blokoval možnost prodeje předmětných nemovitostí v dalších řízeních vedených Exekutorským úřadem Hodonín proti povinnému J. S. (exekuční příkazy EX 2750/2003 ze dne 21. 3. 2004 a EX 2603/2003 ze dne 21. 1. 2004) a dále Exekutorskému úřadu Přerov dle exekučního příkazu k prodeji nemovitostí č. j. 103 EX 7762/2005 - 9, ze dne 15. 3. 2006. Uvedené exekuční příkazy na prodej nemovitostí byly katastrálnímu úřadu doručeny později než příkaz kárně obviněného, a proto byly dle ust. § 14 zákona č. 119/2001 Sb. exekuce prodejem nemovitostí v nich nařízené přerušeny do doby skončení exekučního řízení vedeného kárně obviněným.

Kárný žalobce viní kárně obviněného rovněž z toho, že nerespektoval pokyn soudu, když byl přípisem Okresního soudu v Hodoníně ze dne 28. 8. 2007 č. j. 12 Nc 369/2002 - 51, který byl soudnímu exekutorovi doručen dne 29. 8. 2007, vyzván (s odkazem na zasílané usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 25. 7. 2007, sp. zn. 12 Co 78/2007), aby „neprodleně odstranil všechna pochybení učiněná během exekučního řízení, tzn. zrušil doložku právní moci na usnesení o příklepu, toto ihned oznámil Katastrálnímu úřadu a dále postupoval dle závěrů Krajského soudu vyplývajících ze zasílaného usnesení ...“. O to závažnější pochybení lze dovodit dle kárného žalobce ze skutečnosti, že soudní exekutor na tento pokyn reagoval až dne 14. 6. 2010, kdy pod č. l. 110 vydal „Oznámení o neudělení příklepu“. Po dobu téměř 3 let tak byl na LV č. 322, katastrální území Moravský Písek, obec Moravský Písek evidován jako vlastník nemovitostí vydražitel pan P. D., jenž se z důvodu již výše popsání hrubého pochybení na straně soudního exekutora vydražitelem ve skutečnosti nestal, byť byl po celou dobu zjevně v dobré víře o opaku, čímž soudní exekutor zasáhl do právní jistoty jeho, tak i třetích osob, které potenciálně jednaly v důvěře ve správnost zápisu v katastru nemovitostí. Tento neoprávněný stav soudní exekutor svojí nečinností bezdůvodně udržoval téměř 3 roky, ačkoli byl soudem důrazně instruován, jak uvedeno shora. Dle ust. § 226 odst. 1 občanského soudního řádu je přitom soudní exekutor (v postavení soudu prvního stupně), bylo-li jeho rozhodnutí odvolacím soudem zrušeno a věc byla vrácena k dalšímu řízení, vázán právním názorem odvolacího soudu.

Kárný žalobce viní konečně soudního exekutora z toho, že vydal vadné usnesení o ceně, konstatuje, že návod pro postup při ocenění nemovitostí byl jednoznačně soudnímu exekutorovi

poskytnut v rozhodnutí Krajského soudu v Brně č. j. 12 Co 18/2008, ze dne 23. 10. 2008, které nabylo právní moci dne 26. 2. 2009 (soudnímu exekutorovi bylo s doložkou právní moci doručeno již dne 10. 3. 2009): „Bude nyní na soudním exekutorovi, aby znovu rozhodoval ve smyslu ust. § 336a o. s. ř., přičemž v této souvislosti bude důsledně dbát toho, aby důvody, které ho k vydání usnesení vedly, určité a srozumitelně vyjádřil v jeho odůvodnění. Pokud soudní exekutor shledá existenci práv a závad s nemovitostmi spojených, jasně a srozumitelně vyjádří skutečnosti, na nichž takový závěr staví (skutkové okolnosti a jejich právní hodnocení). To pochopitelně platí i o případném závěru o existenci závad, které prodejem v dražbě nezaniknou. V této souvislosti soudní exekutor také bedlivě uváží, zda právo B. S., nar. X, zakotvené v odstupní smlouvě sepsané v podobě notářského zápisu tehdejším státním notářstvím v Hodoníně dne 17. 11. 1972 pod sp. zn. N 1989/72 skutečně odpovídá svým charakterem věcnému břemenu (věcnému právu ve smyslu ust. §§ 151n až 151p o. z. v jeho aktuálně platném znění), za jaké ho sám v přezkoumávaném usnesení označil (aniž by současně uvedl, v čí prospěch by mělo svědčit!). Především si bude muset ujasnit, zda právní úprava platná v době uzavření zmíněné odstupní smlouvy (zák. č. 40/64 Sb. - občanský zákoník v jeho znění do novely zákona č. 131/1982 Sb.) vůbec umožňovala zřízení takového věcného břemene, a tedy zda se v tomto případě naopak nejedná o osobní závazek povinného ... Vzhledem k odstupu doby od posledního ocenění nemovitostí pak bude pro nové rozhodnutí ve smyslu ust. § 336a odst. 1 o. s. ř. nezbytné vypracovat nový znalecký posudek a tento doručit účastníkům předmětného řízení před vydáním nového takového usnesení, aby se s ním účastníci mohli seznámit a uplatnit případné námitky proti závěrům v něm obsaženým.“ Soudní exekutor však v posledním usnesení o ceně č. j. 007 EX 421/02 - 121, ze dne 28. 2. 2012 vůbec citovaný návod Krajského soudu v Brně nerespektoval - odklonil se od znaleckého posudku ze dne 22. 7. 2010 (ve spisu pod č. l. 113; v části ocenění věcného břemene, které bylo zohledněno ve znalce uvedené výsledné ceně nemovitostí), aniž by uvedl, proč tak učinil a omezil se pouze na sdělení, že „ocenitelná práva a závady spojené s nemovitostmi zjištěny nebyly; závady, které prodejem nemovitostí nezaniknou, zjištěny nebyly.“

Kárný žalobce konstatuje, že soudní exekutor si při prodeji nemovitostí počínal velmi liknavě, hrubě porušoval zákonná ustanovení (tím, že je vůbec nerespektoval či je v některých případech účelově obcházel). V řízení se tedy dopustil vícečetných pochybení, z nichž velká část nebyla předmětem kárné žaloby pouze proto, že již uplynula objektivní prekluzivní lhůta ve smyslu ust. § 117 odst. 3 exekučního řádu; nicméně i ta pochybení, která předmětem kárné žaloby jsou, dle názoru kárného žalobce již v jednotlivých případech naplňují znaky kárného provinění, tím spíše v jejich souhrnu (jakož i s ohledem na všechny okolnosti případu) je nutno konstatovat závažné porušení povinností soudního exekutora, za něž navrhuji uložení kárného opatření ve formě dle ust. § 116 odst. 3 písm. c) exekučního řádu, tedy pokuty, a to ve výši 200.000 Kč.

II. Vyjádření kárně obviněného

1) K prvnímu skutku kárně obviněný v písemné vyjádření předně uvádí, že kárný žalobce popisuje obsáhle skutek, pro který není stíhán; konstatuje, že v uvedeném období od 14. 7. 2010 do 28. 2. 2012 neučinil žádný úkon směřující k prodeji nemovitostí povinného, rozhodně se však nejednalo o zřejmě neodůvodněnou a nepřiměřenou nečinnost v řízení.

Soudní exekutor rovněž v obsáhlém vyjádření ke skutku, který odůvodňoval kárný žalobce, pro který jej však již nelze stíhat, uvedl důvody, které jej k provedeným, resp. neprovedeným úkonům a postupům v řízení vedly.

V tomto směru, jak bylo uvedeno i v případě kárného návrhu výše, k této části vyjádření kárně obviněného kárný senát nepřihlíží, a proto tuto irelevantní část vyjádření kárně obviněného nezmiňuje.

K vlastnímu skutku, pro který je kárná žaloba podána, kárně obviněný konstatuje, že zásadní okolností, která ovlivnila jeho další postup v řízení, bylo to, že povinný podáním doručeným dne 7. 8. 2006 OS Hodonín navrhl odklad dražby. Toto podání povinného mu bylo však ve fotokopii doručeno soudem až po dražbě a po vydání usnesení o příklepu dne 3. 10. 2006. Dle svého obsahu je dle kárně obviněného toto podání mj. návrhem na odklad exekuce prodejem nemovitostí povinného z důvodu nepříznivých následků vůči matce povinného (věk v době podání 82 roků a nemožnost zajistit jí jinou možnost bydlení) a návrhem na zastavení tohoto způsobu exekuce z důvodů nepřiměřenosti z hlediska ceny nemovitosti a výše vymáhaného plnění. Tento návrh na zastavení byl povinným zopakován i v jeho výše uvedeném odvolání proti příklepu. Kárně obviněný tedy očekával, že zejména k odkladu provedení tohoto způsobu exekuce z důvodů neodčinitelných následků vůči matce povinného, které by dražba mohla způsobit, může dojít. Ať tak, či onak vyčkával rozhodnutí soudu o těchto podáních (již i proto, že jsem se k nim měl vyjádřit) vědom si dle dosavadních zkušeností, že k rozhodnutí může dojít ve lhůtě několika let. Kárně obviněný podotýká, že toto podání povinného neobdržel v originále a nebyl soudem doposud vyzván, aby se tímto podáním zabýval, pokud by to přechodná ustanovení zák. č. 286/2009 Sb. vůbec umožňovala. Rovněž se dalo očekávat, že uplynutím 3 roků od rozvodu manželství povinného a jeho manželky dne 14. 10. 2006 dojde k zákonnému vypořádání zaniklého SJM s případnými důsledky pro rozsah účastenství a předmětu řízení (k čemuž nakonec došlo, viz změna zápisů na katastru dnem 27. 9. 2012, čl. 172). O těchto všech okolnostech byl průběžně informován oprávněný s tím, že po tomto upozornění povinného by důsledně provedená exekuce tyto následky vůči matce povinného skutečně mít mohla. Dne 17. 3. 2009 bylo exekučním soudem oznámeno, že výše uvedené usnesení odvolacího soudu o zrušení příklepu nabylo právní moci (doložka byla přitom vyznačena 20. 12. 2007 a dále bylo oznámeno, že je pravomocné usnesení odvolacího soudu o zrušení usnesení o ceně). Poté bylo přistoupeno k provedení znaleckého ocenění dle pokynů odvolacího soudu s tím, že nebude pokračováno v žádných dalších úkonech týkajících se prodeje nemovitostí, dokud soud nerozhodne o dalších podáních či návrzích povinného nebo nedojde ke změně okolností jinak. Patrně i z těchto důvodů oprávněný nepodal do nesprávného rozhodnutí KS Brno dovolání (což se nyní jeví jako chybné). O těchto podáních povinného však soud nerozhodl ani ve lhůtě 2 let, ani doposud.

Kárně obviněný poukazuje na to, že vzhledem k vývoji názorů na přiměřenost a humanizaci exekuce v provádění úkonů prodeje postižených nemovitostí chtěl pokračovat až na základě posouzení a závazného rozhodnutí o těchto otázkách exekučním soudem, v daném případě i proto, že znalec Ing. F. D. určil obvyklou cenu nemovitostí ve vlastnictví povinného částkou 750.000 Kč (při absenci ocenitelných práv s nemovitostí spojených), přičemž vymáhané plnění ke dni vypracování znaleckého posudku činilo částku 33.498 Kč s příslušenstvím s tím, že v souvislosti se zákonným vypořádáním by se vymahatelný závazek povinného mohl případně snížit až o polovinu. Tento postup je i maximálně ohleduplný a humánní vůči matce povinného v případě, kdy exekutor dospěl k závěru, že její nárok na bydlení v nemovitosti povinného je pouze osobní povahy. V daném případě by bylo krajně nevhodné, pokud by to bylo i jinak možné, případně „využít“ situace, že exekuční soud doposud o návrzích na zastavení a odklad nerozhodl a přistoupení k úkonům směřujícím k prodeji s rizikem neodstranitelných následků pro matku povinného. Tyto okolnosti jsou reflektovány v úředních záznamech na čl. 115 a též ve vyjádření ke stížnosti čl. 122. S osobou matky povinného je spojena další okolnost, která by mohla mít zásadní důsledky na průběh exekuce, a to skutečnost, že až v roce 2010 po vypracování nového znaleckého posudku soudní exekutor zjistil nesrovnalosti ohledně jména matky povinného, která pod jménem, které užívá, není evidována a její skutečné jméno je B. (což nezjistil či nereflektoval ani exekuční, ani odvolací soud).

Do podání stížnosti manželkou povinného tedy kárně obviněný vycházel z předpokladu, že zdrženlivý postup v řízení vyhovuje povinnému, jeho bývalé manželce i matce a oprávněný není tímto postupem poškozen (narůstající úrok mohl být stále plně uhrazen z výtěžku). Usnesení o ceně vydal až k podnětu obsaženému ve stížnosti bývalé manželky povinného s tím, že tato osoba je připravena nést důsledky případného prodeje (z hlediska případné možnosti zajistit ubytování matce povinného a že nedošlo ke změně vlastnických poměrů). Jeho vydání za této nové okolnosti nemůže postavení matky povinného bezprostředně nijak ohrozit. Vzhledem k těmto okolnostem se časový odstup mezi vypracováním znaleckého posudku o ceně a vydáním usnesení o ceně jeví jako důvodný a odpovídající procesní situaci a její složitosti. Pokud tedy usnesení o ceně z výše uvedených důvodů provedl kárně obviněný v daném časovém odstupu od vypracování znaleckého posudku a jestliže si bývalá manželka povinného podala stížnost na průtahy, kárně obviněný očekával, že v jejím důsledku budou odstraněny především průtahy exekučního soudu, které jsou skutečností ovlivňující jeho postupu v řízení. Kárně obviněný konstatuje, že exekuční soud doposud nerozhodl o návrhu povinného na zastavení exekuce prodejem nemovitosti z důvodu nevhodnosti a nepřiměřenosti, který je obsažen v podání povinného ze dne 7. 8. 2006 a 14. 9. 2006, nerozhodl taktéž o návrhu ze dne 7. 8. 2006 na odklad provedení exekuce prodejem nemovitosti ze zdravotních důvodů na straně matky povinného, přičemž toto podání povinného, doručené soudu před konáním dražby dne 15. 8. 2008 a o kterém soudní exekutor nebyl nijak informován, mu soud doručil až 3. 10. 2006. Kárně obviněný se závěrem pozastavuje nad tím, že kárný žalobce reaguje na stížnost podáním kárné žaloby vůči němu (přitom je to on, kdo svým faktickým postupem dbá práv třetích osob, zatímco exekuční soud zůstal nečinný). Pokud je mu tedy kárným žalobcem vytykáno, že svým průtahem bránil uspokojení pohledávek v jiných řízeních, pak sděluje, že se dá očekávat, že skutkové a právní okolnosti bránící provádění exekuce prodejem nemovitých věcí jsou relevantní i pro ně a tento následek tedy nelze jednání kárně žalovaného přisuzovat.

V tomto bodě navrhuje kárně obviněný zproštění kárného obvinění.

2) Co se týče neprovedení pokynu soudu, kárně obviněný uvádí, že předmětný pokyn OS Hodonín, aby ihned oznámil katastrálnímu úřadu, že usnesení o příklepu není pravomocné, obdržel dne 29. 8. 2007. Oznámení o tom, že usnesení o příklepu není pravomocné, měl na základě pokynu kárně obviněného ze dne 3. 9. 2007 provést pověřený zaměstnanec - exekutorský koncipient Mgr. M. T., který byl dle rozvrhu práce pověřen vykonáváním příslušných úkonů v rámci provádění exekuce prodejem nemovitostí (k tomu viz i pokyn čl. 99 spisu). Není tedy pravdou, že kárně obviněný nepostupoval v souladu s pokynem Okresního soudu v Hodoníně ze dne 28. 8. 2007; dle daného pokynu předložil všechny opravné prostředky podané povinným KS Brno dne 4. 9. 2007; předpokládal, že koncipient oznámení o tom, že usnesení o příklepu nenabylo právní moci, katastrálnímu úřadu zašle. Mgr. T. ukončil pracovní poměr dnem 31. 1. 2009, důvody, proč pokyn nesplnil, se již nepodařilo zjistit. Po ukončení pracovního poměru koncipienta Mgr. T. věc k vyřízení připadla dle rozvrhu práce koncipientovi Mgr. A. Soudní exekutor jím byl upozorněn, že oznámení není zasláno, až v roce 2010.

Kárně obviněný má za to, že jeho kárně provinění tedy nespočívá v nerespektování pokynu exekučního soudu, ale v prodlení s jeho splněním. Výše uvedené okolnosti, které toto prodlení ovlivnily, nechť kárný senát objektivně posoudí. Pochybení kárně obviněný přiznává v tom, že před ukončením i po ukončení pracovního poměru Mgr. T. a před zasláním spisu KS Brno, tedy od 3. 9. 2007 do dne 5. 2. 2008 a poté od 11. 11. 2008 do 10. 6. 2010 nedokázal zkontrolovat, zda byl výše uvedený pokyn splněn. Kárně obviněný současně poukazuje na to, že v období od 3. 9. 2007 do 10. 6. 2010 neadekvátní zápis na listu vlastnictví nerozporoval ani soud, ani oprávněný, ani povinný, ani vydražitel a za vyřízení této věci odpovídal od 1. 2. 2009

pověřený zaměstnanec Mgr. P. A., který je od 26. 6. 2009 případně kárně odpovědný za tento průtah. K odstranění neadekvátního zápisu by vedlo i zaslání pravomocného usnesení o přiklepu na katastr exekučním soudem ihned po vyznačení doložky právní moci. Kárně obviněný konstatuje, že prodlení jej mrzí a vyvodil z této skutečnosti příslušené důsledky ohledně kontrolních mechanismů; nicméně dále podotýká, že v daném případě byly možnosti kontroly ztíženy vzhledem k výše uvedeným okolnostem a také proto, že v té době byl nucen vést na kalendáři mnoho set spisů z důvodu, že exekuční soud nepostupoval ve lhůtách daných zákonem (zejména při rozhodování a vypravování rozhodnutí ohledně nařízení exekuce a vyznačení doložek právní moci na rozhodnutích soudu). V té době se také začaly projevovat naplno negativně důsledky postupu soudů všech stupňů, které při zastavení exekucí pro nemajetnost (to je v případě kárně obviněného více jak 50 % všech nařízených exekucí) zavazovaly v důsledku nejednoznačné právní úpravy k náhradě nákladů právě tohoto nemajetného povinného, pokud někoho vůbec. Exekuční úřad v důsledku této ministerstvem spravedlnosti dlouhodobě neřešené praxe nebylo možno financovat tak, aby počet zaměstnanců mohl být adekvátní včasnému a preciznímu vyřizování všech exekučních případů i s ohledem na kontrolu možných omylů a vadných postupů bez ohledu na to, že na ně žádný z účastníků či subjektů řízení nepoukazuje. Na situaci podfinancování řady exekutorských úřadů byl kárný žalobce upozorněn Exekutorskou komorou. Situace nedostatečného materiálního a personálního zajištění výkonu soudní moci je tolerována a zohledněna kárným žalobcem u soudů, u soudních exekutorů však k ní přihlíženo není.

V případě, že kárný senát shledá v uvedeném případě pochybení závažným, navrhuje kárně obviněný uložení výchovného trestu.

3) Stran vytýkaného vadného usnesení o ceně kárně obviněný uvedl, že znalec Ing. F. D. byl k provedení znaleckého posudku instruován tak, že má provést ocenění nemovitosti obvyklou cenou a ocenit i právo bezplatného a doživotního užívání obsažené v odstupní smlouvě, kterou měl k dispozici z minulosti, a následně i hodnotu nemovitosti za předpokladu, že by byla zatížena výše uvedeným závazkem vyplývajícím z odstupní smlouvy, pokud by tento závazek byl s vlastnictvím nemovitosti spojen. Tedy alternativně pro případ obou možností. Která z nich bude reflektována v usnesení o ceně je výhradně na exekutorovi, který usnesení o ceně vydává. Kárně obviněný konstatuje, že v souladu s pokyny KS Brno posoudil právo vyplývající z odstupní smlouvy jako osobní závazek povinného a jeho bývalé manželky nemající žádný relevantní význam pro ocenění nemovitostí, proto nebyla tato skutečnost vůbec v usnesení o ceně uváděna. V opačném případě, pokud by výše uvedený závazek nemovitosti zatěžoval, byla by daná skutečnost v usnesení o ceně uvedena dle pokynu krajského soudu. Znalecký posudek je jen podkladem pro stanovení ceny nemovitostí a znalec není odpovědný za právní posouzení závad, které nejsou s nemovitostí spojeny.

Kárně obviněný se tedy v žádném případě neodklonil od znaleckého posudku vypracovaného znalcem, jelikož v tomto posudku byla obvyklá cena nemovitosti stanovena částkou jednak 750.000 Kč, jednak v případě existence věcného břemena 430.000 Kč. Částka 750.000 je jako výsledná cena uvedena rovněž v usnesení o ceně nemovitostí č. j. 007 EX 421/02 - 121 ze dne 28. 2. 2012. Toto usnesení je pravomocné, neboť se nikdo z oprávněných osob proti němu neodvolal. V případě, že účastníci řízení měli jiný právní názor ohledně závazku v odstupní smlouvě, mohli do výše uvedeného usnesení podat opravný prostředek. Tento nikdo nepodal. Kárně obviněný připouští, že odůvodnění vydaného usnesení je strohé, nicméně k vydání případného opravného usnesení dle § 165 o. s. ř. nelze přistoupit. Kárný žalobce dle názoru kárně obviněného zakládá kárnou žalobu na svém odlišném právním názoru na obsah odůvodnění pravomocného usnesení o ceně, které je i pro něho závazné.

Takový odlišný právní názor nemůže zakládat kárné provinění vzhledem ke znění § 2 odst. 1 e. ř. už i proto, že veškeré výroky pravomocného usnesení odpovídají skutkovým i právním zjištěním.

V této části kárné žaloby navrhuje proto kárně obviněný zproštění.

III. Posouzení věci kárným senátem

Při ústním jednání kárný žalobce setrval na podaném kárném návrhu a v jednotlivostech na něj odkázal. Kárně obviněný odkázal na své písemné vyjádření ke kárnému návrhu.

Jako důkaz byl předložen spis soudního exekutora sp. zn. 007 Ex 421/02, dále byl vyžádán a předložen spis Okresního soudu v Hodoníně č. j. 12 Nc 369/2002.

Z předloženého spisu soudního exekutora byly osvědčeny skutky tak, jak byly kárným žalobcem popsány. Kárný senát předesílá a priori že kárný návrh je podán, co se týče prvního skutku, tj. nečinnosti, která měla nastat v období od 23. 7. 2010 do 28. 2. 2012, tedy doba nečinnosti v podstatě rok a půl. Kárný senát konstatuje, že jsou zcela irelevantní veškerá pochybení kárně obviněného, kterých se dopustil před 23. 7. 2010, a to z důvodu, že došlo k uplynutí prekluzivní lhůty; tato pochybení nelze proto brát v potaz ani podpůrně při posuzování těch skutků, které mohou být předmětem kárné žaloby. Ze stejného důvodu nelze ani přihlížet k těm vyjádřením kárně obviněného, kterými odůvodňuje svoji nečinnost, která byla ze spisu zjištěna, zejména např. tím, že nebylo rozhodnuto o návrhu povinného na zastavení exekuce ze dne 7. 8. 2006 a 14. 9. 2006. Jakkoli nepřísluší kárnému senátu posuzovat rozhodování a správnost postupu okresního soudu, ze soudního spisu bylo zjištěno, že o těchto návrzích soudem skutečně nebylo rozhodnuto, resp. až k dotazu kárného senátu ze dne 12. 3. 2013 bylo okresním soudem sděleno, že rozhodování o návrhu na odložení dražby ze dne 7. 8. 2006 bylo již bezpředmětné, vzhledem k tomu, že soudkyni byl spis předložen až dne 15. 8. 2006, tedy když už dražba proběhla. Tato skutečnost však nikterak neodůvodňuje nečinnost kárně obviněného; nadto tyto návrhy se týkaly výslovně odkladu dražby konané dne 15. 8. 2006, nikoliv návrhu na zastavení exekuce.

Kárný senát nemůže přisvědčit ani obhajobě kárně obviněného, pokud odůvodňuje svou nečinnost, resp. tvrdí, že se nejedná o nedůvodnou nečinnost tím, že odkazuje č. l. 57 až 58, 85 až 88, 96 – 102 a č. l. 24, 23, 110 a 115 a dále 172, 174, 177 exekučního spisu; tyto listy se týkají dílem období před 23. 7. 2010 a poté se týkají období až po 28. 2. 2012. Pokud tedy měl kárně obviněný na mysli, že soud nerozhodl o zastavení exekuce, jedná se o návrh na zastavení exekuce ze dne 9. 10. 2012, který byl učiněn až 8 měsíců poté, když končí vyčítaná nečinnost soudního exekutora.

Provedenými důkazy bylo prokázáno, že kárně obviněný v období od 23. 7., kdy mu byl doručen znalecký posudek ze dne 14. 7. 2010 až do období 28. 2., kdy vydal usnesení o ceně, neučinil žádný úkon, resp. ze spisu žádný úkon nebyl zjištěn. Kárný senát zde nevyčítá kárně obviněnému, že nepřistoupil k dražbě nemovitosti, tedy k samotnému výkonu rozhodnutí, ale shledává nedůvodnou nečinnost v tom, že poté, kdy měl kárně obviněný k dispozici znalecký posudek odrážející relevantní cenu nemovitosti, bez jakéhokoli ospravedlnitelného důvodu otálel s vydáním usnesení o ceně.

Co se týká dalšího skutku, bylo jeho naplnění ze soudního spisu prokázáno (č. l. 96). Dne 29. 8. 2007 bylo doručeno kárně obviněnému oznámení soudu s tím, že mu bylo současně zasláno usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 25. 7. 2007, kterým byl zrušen příklep, kárně

obviněný byl vyzván, aby ihned oznámil tuto skutečnost katastrálnímu úřadu a postupoval podle závěru krajského soudu vyplývajících ze zasláného usnesení - usnesení Krajského soudu v Brně 12 Co 78/2007. Nicméně kárně obviněný úkon, ke kterému byl vyzván, učinil až 14. 6. 2010, kdy zaslal katastrálnímu úřadu oznámení o neudělení příklepu (č. l. 110), tedy učinil tak až s téměř tříletým zpožděním.

Kárně obviněný se kárného provinění v intencích ust. § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu, zcela jistě nemůže dopustit samotným nerespektováním pokynu soudu, neboť se zde nejedná o porušení právního předpisu či stavovského předpisu. Kárně obviněného však lze vinit z toho, že zanedbal dohled nad činností svého zaměstnance, čímž umožnil, resp. zapříčinil nečinnost v řízení trvající dobu téměř 3 let.

Soudní exekutor je povinen jednat dle § 46 odst. 1 exekučního řádu rychle a účelně, současně je však povinen dbát ochrany práv účastníků řízení.

Kárný senát již několikrát ve své judikatuře uvedl, že průtahy v řízení neznamenají pouze excesivní stav, kdy dochází k nečinnosti soudního exekutora, ale lze je konstatovat i tehdy, dochází-li v řízení jeho postupem k neodůvodněně pomalému vyřizování věci. Za průtahy lze považovat neodůvodněnou a nepřiměřenou nečinnost v řízení, přičemž právě neodůvodněnost a nepřiměřenost bude nutno před vyslovením závěru o průtazích zkoumat v každém jednotlivém případě, a to individuálně, dle konkrétních skutkových okolností s přihlédnutím k povaze věci.

Není sporu o tom, že exekutor v exekučním řízení vykonává pravomoc svěřenou mu veřejnoprávními předpisy, je na něj delegována část státní moci, jejímž nositelem je původně soud (§ 1 odst. 2, § 28 exekučního řádu). V souvislosti s tím je mu také stanovena povinnost vykonávat tuto činnost nezávisle a nestranně (§ 2 exekučního řádu) a je též logicky povinen respektovat veškeré platné právní předpisy včetně těch, které účastníkům zaručují právo projednat věc bez zbytečných průtahů (§ 46 odst. 1 exekučního řádu, čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Po zahájení samotné exekuční činnosti vystupuje soudní exekutor jako veřejný činitel, tj. ve vrchnostenském postavení vůči ostatním účastníkům řízení, na něhož je v určitém rozsahu přenesen výkon státní moci. Ani v této fázi řízení není zcela vyloučeno, aby soudní exekutor zohlednil např. návrhy vznesené některým z účastníků řízení, avšak vždy musí dodržovat zásadu rovnosti účastníků, nestrannost a vázanost právními předpisy. Jak uvedl zdejší soud např. v kárném rozhodnutí č. j. 11 Kse 23/2009 - 100, ze dne 1. 9. 2010 *„(p)okud např. účastník řízení požádá soudního exekutora, aby mu na základě vážných důvodů, o jejichž existenci není pochyb, ponechal určitý přiměřený časový prostor k vyřešení situace, která by se jinak plynulým pokračováním exekučního řízení se vši pravděpodobností vyvinula v jeho neprospěch, pak vyhovění takové žádosti nemusí být nutně vždy v rozporu s výše uvedenými povinnostmi exekutora. Soudní exekutor si však zmíněných povinností musí být vědom a s přihlédnutím ke konkrétním skutkovým okolnostem případu musí rozhodnout, kdy je návrh účastníka řízení akceptovatelný a kdy již překračuje zákonem stanovené meze spravedlivého procesu. V každém případě se soudní exekutor vystavuje nebezpečí, že nebude schopen obhájit vedení řízení v souladu se zákonem, pokud případnému podnětu účastníka k nestandardnímu postupu vyhoví, avšak v exekučním spisu jej nezaznamená.“* Jakkoli kárně obviněný při ústním jednání odkazoval na jednotlivé neformální úkony, které jeho zaměstnanci v průběhu řízení stran dražby předmětné nemovitosti prováděli, tato jeho tvrzení nemají oporu ve spise.

Podle ust. § 13 exekučního řádu soudní exekutor řídí činnost exekutorského úřadu, který jeho jménem plní všechny úkoly potřebné k řádnému výkonu exekuční činnosti. Soudní exekutor je tak zodpovědný i za pochybení, potažmo nečinnost svých zaměstnanců. Je na každém soudním exekutorovi, aby určil způsob organizace jeho úřadu dle svého uvážení, zvolil

své zaměstnance, prověřil jejich schopnosti a dle svého úsudku je pověřil výkonem konkrétních úkonů v rámci exekuční činnosti, tj. výkonem státní moci, která byla ze zákona přenesena na jeho osobu jako soudního exekutora. Jakým způsobem své zaměstnance proškolí tak, aby jejich úkoly nebyly provedeny neodborně v rozporu s právními předpisy, je rovněž na něm.

Jak již kárný senát konstatoval např. ve svém rozhodnutí č. j. 15 Kse 1/2009 - 90, *(e)exekutor vede kancelář svého úřadu tak, aby nebyla snižována důstojnost exekutorského stavu. Provádění kancelářských úkonů svěřuje pouze osobám náležitě kvalifikovaným, odpovědným a bezúhonným a soustavně na jejich činnost dohlíží. Exekutor je tedy za činnost svých zaměstnanců, kteří plní úkoly jeho jménem odpovědný; má proto i kárnou odpovědnost, jakož i odpovídá za škodu, kterou jeho zaměstnanci způsobí při výkonu exekutorské nebo další činnosti (§ 32 EŘ.).“*

Kárné provinění dle § 116 odst. 2 exekučního řádu nevyžaduje úmyslné zavinění. Toto pravidlo platí obecně v trestním právu hmotném, konkrétně je vyjádřeno v § 13 odst. 2 trestního zákoníku z roku 2009 (dříve § 3 odst. 3 trestního zákona z roku 1961), vztahuje se však výhradně k trestní odpovědnosti za trestný čin. Exekuční řád neodkazuje při úpravě kárné odpovědnosti exekutorů na jakékoliv použití hmotněprávních ustanovení trestního zákoníku, analogie je zde též z povahy věci vyloučena (teoreticky případnou nejbližší hmotněprávní úpravou by zřejmě byl zákon o přestupcích, neboť kárné provinění je bližší přestupku než trestnému činu). Ustanovení § 25 zákona č. 7/2002 Sb., aplikované v kárném řízení proti exekutorům, za použití § 121 odst. 1 exekučního řádu, odkazující na přiměřené použití trestního řádu v otázkách řízení, neposkytuje podklad pro řešení otázek hmotněprávních. Není tedy rozhodné, že kárně obviněný nebyl veden úmyslem. Zavinění je jakožto subjektivní stránka kárného provinění jedním z obligatorních znaků skutkové podstaty každého kárného provinění. Obecně lze v kárném či jiném disciplinárním řízení zavinění definovat jako vnitřní vztah obviněné osoby k poruše nebo ohrožení objektu kárného provinění. Zavinění může být jak úmyslné, tak i nedbalostní. Zákonné vymezení kárného provinění soudního exekutora neupravuje explicitně otázku formy zavinění. Je tedy nutno vycházet z výše konstatovaného, tj. že zavinění je obligatorním znakem každého kárného provinění, vzhledem k tomu, že zákon nijak nespécifikuje jeho formu, přichází v úvahu jak zavinění úmyslné, tak i nedbalostní.

Z uvedeného se tedy podává, že kárného provinění, tj. závažného, resp. opakovaného porušení povinnosti stanovené právním předpisem, se tedy lze dopustit i z nedbalosti. Pro posouzení odpovědnosti kárně obviněného není relevantní, zda se jednalo o nedbalost vědomou či nevědomou. Kárný senát dospěl k závěru, že kárně obviněný závažně porušil zákonem stanovené povinnosti, nereflektoval-li skutečnosti ovlivňující podstatným způsobem práva a postavení třetích osob, čímž zasáhl do právní jistoty vydražitele, ale i třetích osob, které potenciálně jednaly v důvěře ve správnost zápisu v katastru nemovitostí.

Kárný senát shledal důvodnou obhajobu kárně obviněného stran vytýkaného vadného usnesení o ceně. Jakkoli lze připustit, že odůvodnění vydaného usnesení je strohé, nelze vinit soudního exekutora z toho, jakým způsobem rozhodl, tedy posoudil-li právo vyplývající z odstupní smlouvy jako osobní závazek povinného a jeho bývalé manželky nemající žádný relevantní význam pro ocenění nemovitostí; proto vycházel z ceny znaleckého posudku v intencích svého právního názoru. Kárný senát již např. ve svém rozhodnutí č. j. 15 Kse 6/2010 - 54, ze dne 19. 1. 2011 mimo jiné konstatoval: *„Kárnou odpovědnost exekutora nelze dovozovat ze skutečnosti, že tento zastává např. právní názor odlišný od právního názoru kárného žalobce, tím spíše, vychází-li postup exekutora z relevantní judikatury civilních soudů, v níž má právní názor exekutora oporu; jeho názor na postup v dané věci tedy nebyl zcela ojedinělým názorovým excesem ani projevem svévole, který by zcela postrádal právní rámec. Nemohla zde být proto založena kárná odpovědnost z hlediska závažnosti, ale zejména ani z hlediska dostatku subjektivní stránky, protože obviněný exekutor vycházel z předpokladu určité*

aplikace právní úpravy. Nelze zde proto shledat zavinění v jakékoli formě“ (též např. rozhodnutí č. j. 15 Kse 12/2011 - 86 ze dne 21. 5. 2012). V daném případě kárně obviněný zastával právní názor, pro který měl ve spise své opodstatnění v podobě listinného důkazu – odstupní smlouvy, právní názor, který kárně obviněný zaujal nebyl přitom nikterak nepochopitelný či excesivní.

S přihlédnutím k uvedenému kárný senát kárně obviněného v této části návrhu obvinění zprostil, neboť uvedený skutek není kárným proviněním.

Při uložení pokuty přihlédl kárný senát jednak k osobě kárně obviněného, který nebyl doposud trestán, musel však přihlédnout i k závažnosti pochybení spočívající jednak v délce nedůvodné nečinnosti jakož i k důsledkům tohoto stavu, kdy nesprávnost údajů o vlastnictví nemovitosti v katastru nemovitostí mohla mít zcela nepochybně vliv na uplatňování práv třetích osob, např. blokace dražeb jiných soudních exekutorů.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** odvolání přípustné.

V Brně dne 8. dubna 2013

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně kárného senátu